

Årsredovisning 2019

Äldrenämnden

Tertial 3 2019

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag	3
2	Hänt i verksamheten 2019	4
3	Måluppfyllelse under 2019	5
3.1	Bästa utveckling för alla.....	5
	<i>Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.....</i>	5
3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	6
	<i>Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten</i>	6
3.3	Stark och balanserad tillväxt	7
	<i>Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.</i>	7
3.4	Maximalt värde för skattepengarna	8
	<i>Äldreomsorgen utvecklas utifrån nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.....</i>	8
4	Redovisning av särskilda uppdrag.....	10
5	Ekonomiskt resultat.....	11
6	Investeringar.....	15
7	Sjukfrånvaro.....	16

Bilagor

Bilaga 1: _bilaga_2_Omvärldsbevakning_ÄLN_2019

Bilaga 2: _bilaga_3_Uppföljning_internkontrollplan_2019

I Verksamhetens uppdrag

Äldrenämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten, exklusive ekonomiskt bistånd, kommunal vård och omsorg och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd avseende personer över 65 år. I detta ingår ansvar som ytterst vårdgivare enligt 11 kap 1 § hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar för myndighetsutövning för den enskilde samt finansiering och kvalitetsuppföljning av utförare och anordnare inom området.

2 Hänt i verksamheten 2019

Tillgången till platser på särskilt boende är god

När Nacka bygger stad bevakas äldreperspektivet i stadsbyggnadsprojekt vad gäller särskilda boenden, trygghetsbostäder och seniorbostäder. Antalet tillgängliga platser på särskilda boenden bevakas så att det fortsätter vara möjligt att verkställa ett beslut inom 90 dagar. Varje år görs en behovsprognos där nästa sträcker sig till 2040. Tillgången till platser på särskilt boende är god. Under året öppnade ytterligare ett särskilt boende, Silver Life i Graninge.

Kundnöjdheten på särskilt boende har i år höjts väsentligt jämfört med året innan. De senaste åren har den sammantagna kundnöjdheten i Nacka sjunkit för varje år, men i år har trenden brutits från 80 till 86 procent. Kundnöjdheten är i år klart högre än rikssnittet.

Tillgängligheten och samverkan möter det ökade antalet seniorers behov

Tillgängligheten och flexibiliteten för medborgarna har ökat genom digitalisering, införandet av välfärdsteknik och ett påbörjat förändrat arbetssätt inom myndighetsutövningen.

Välfärdsteknik i form av mobila trygghetslarm med GPS har införts. Larmet ökar möjligheten att behålla eller öka trygghet, aktivitet, och självständighet för den enskilde.

Det finns nu möjlighet för den som vill att boka tid på nätet för att träffa handläggare av färdtjänst. När ett möte är inbokat får man en sms-påminnelse.

Ett arbete har pågått under året för förändrat arbetssätt och organisering av biståndshandläggargruppen. Syftet är att kunna möta det ökade antalet äldres behov, öka tillgängligheten, trygga hemgången från slutenvården samt att anpassa arbetssätt utifrån en snabbare utskrivningsprocess som ställs utifrån Lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutenvård och sjukvård.

Äldrevänliga Nacka

Äldrenämnden har en strategi för hälsosamt åldrande som är en del av äldrenämndens arbete med att införa världshälsoorganisationens (WHO) globala strategi för åldrande och hälsa och modellen äldrevänlig kommun i Nacka.

Med strategin pekar äldrenämnden ut utvecklingsområden som ska ge Nackas seniorer förutsättningar att vidmakthålla en god hälsa, känna välbefinnande och bidra till samhället så länge som möjligt. En grundförutsättning för framgång är att Nackas seniorer är delaktiga i genomförandet. Under 2019 ökades möjligheten för Nackas seniorer att delta i dagverksamhet.

Ett nytt kundval avseende dagverksamhet har införts och samtliga anordnare som ansökt om auktorisation har beviljats. I kundvalet har det ställts nya villkor och förändringen avser att höja kvaliteten i dagverksamheten genom bland annat två inriktningar: för personer som har demenssjukdom eller kognitiv funktionsnedsättning och för personer som har större fysiska funktionsnedsättningar, social inriktning. Under 2019 genomfördes även en upphandling av öppen mötesplats i Sickla. Seniorer, intresseorganisationer och kunder har bidragit i framtagandet av förfrågningsunderlag och krav på utformning av lokal. Den öppna mötesplatsen öppnar 2020.

3 Måluppfyllelse under 2019

3.1 Bästa utveckling för alla

Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.

—

Kommentar

Individens behov i centrum

Individens behov i centrum IBIC, är ett systematiskt behovsinriktat arbetssätt, som syftar till att individen får sina behov beskrivna på ett likvärdigt sätt. Projektet är tvåårigt och startade 2018, projektet har delvis försetats till följd arbetet med förändrat arbetssätt och organisering i biståndshandläggargruppen. Under 2019 har biståndshandläggarna utbildats i arbetssättet och IBIC införs successivt under 2020.

Information och tillgänglighet

Under större delen av året har kartläggning och förberedelser för förändrat arbetssätt och organisering för biståndshandläggare genomförts. Organisationsförändringen är en följd av lagen om utskrivningsklara från hälso- och sjukvården (2017:612) men också ett sätt att öka tillgängligheten för medborgare och vårdgrannar, att förbättra journalföring och få ett hållbart medarbetarskap med mindre stress i daglig handläggning. Organisationsförändringen är en del av att "växa utan att växa", att myndigheten ska kunna möta ett ökande antal äldre. Förändringen trädde i kraft den 13 januari 2020.

Den nya organiseringen innebär i korthet att biståndshandläggarna organiseras i ett mottagningsteam och hemmahandläggarteam. Mottagningsteamet hanterar alla hemplaneringar från slutenvård, tar inkommande telefonsamtal av mer brådskande karaktär samt handlägger uppföljning av förenklade ärenden. Det här innebär att mer tid kommer frigöras till ordinarie handläggare för att göra uppföljningar och kan avsätta mer tid för de ärenden som är mer komplexa.

Sammanfattningsvis innebär förändringen för kund att tillgängligheten ökar samt att mer tid friläggas för möte med kund.

Utifrån projektet tjänstedesign- lyssna på seniorer så har en prototyp över en karta för seniorers olika kontaktvägar med olika huvudmän och civilsamhälle skapats. Ett fortsatt arbete sker för att prototypen ska kunna spridas till seniorer i kommunen, både digitalt genom en app eller portal men också genom tryckt material. Syftet är att främja seniorers egenmakt.

Trygghet

Under årets anordnarmöten och utvecklingsråd har fokus bland annat varit på kontinuitet i syfte att dela metoder för att minska antalet medarbetare hos kund. Kontinuiteten har förbättrats, antalet medarbetare som besöker en kund under en 14-dagars period har sjunkit från 12,4 till 11,2.

Hälsofrämjande

Under hösten genomfördes den årliga seniordagen med god uppslutning. Temat var hälsosamt åldrande och specifikt om ensamhetens och gemenskapens effekter för hälsan. Fokus var även på fallförebyggande arbete. Seniordagen genomfördes i samarbete med seniorrådets representanter.

Kvalitetsäkring

Ett omfattande kvalitetssäkringsprojekt av myndighetsutövningen är avslutat. Syftet var att medborgaren ska få en rättssäker handläggning och projektet omfattar verksamhetssystemet samt rutiner för handläggning.

Ökad upplevelse av nöjdhet i särskilt boende

Kundnöjdheten för särskilt boende har i år höjts väsentligt jämfört med året innan. De senaste åren har den sammantagna kundnöjdheten i Nacka sjunkit för varje år, men i år har trenden brutits från 80 till 86 procent. Kundnöjdheten är i år klart högre än rikssnittet. Kundnöjdheten för hemtjänst har sjunkit med en procent i år och är klart lägre än rikssnittet.

	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
◆	Andel kunder som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs i hemtjänst	90 %	90 %	88 %	90 %
●	Andel kunder som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs i särskilt boende	76 %	78 %	82 %	80 %
—	(N) Andel kunder som upplever en trygg och säker hemgång från slutenvården		60 %		90 %
●	Antal unika medarbetare inom hemtjänsten som besöker den enskilde under en period om 14 dagar		12	11,2	12
●	Andel kunder som sammantaget är nöjda med sin hemtjänst	92 %	86 %	85 %	75 %
●	Andel kunder som sammantaget är nöjda med sitt äldreboende	82 %	80 %	86 %	75 %

Andel kunder som upplever trygg och säker hemgång från slutenvården har inte mätts under 2019. Anledningen är att det inte har hittats en metod som är genomförbar.

Kundnöjdhet och upplevelse om hur man kan påverka hur hjälpen utförs mäts i den nationella brukarundersökningen.

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten.

—

Kommentar

Öppen mötesplats

Under 2019 har en upphandling avseende öppen mötesplats på Sicklaön för seniorer genomförts. Blomsterfonden har tilldelats uppdraget och verksamheten startar under första kvartalet 2020. Öppna mötesplatsen har försenats på grund av svårigheter att hitta lämplig lokal. Öppen mötesplats är öppen för alla och inte en biståndsbedömd insats. På mötesplatsen kommer det finnas stödjande personal. Personalen ska möjliggöra för seniorer som är socialt isolerade och/eller har en funktionsnedsättning att delta. Personal, föreningar och de besökande seniorerna arrangerar aktiviteter på mötesplatsen. I utformningen av underlaget till upphandlingen har seniorer gjorts delaktiga på olika sätt, genom dialogmöten, möjligheter att lämna synpunkter och genom representanter från seniorrådet.

Kvalitetshöjning av dagverksamheter

Auktorisering av dagverksamheter utifrån nya villkor och nytt kundval har genomförts under 2019. Fyra befintliga dagverksamheter har ansökt om auktorisation och blivit godkända i kundvalet. En ny verksamhet har ansökt som inte har fått godkänt. Förändringen medför att det kommer finnas två dagverksamhetsinriktningar: för personer som har demenssjukdom eller kognitiv

funktionsnedsättning och en dagverksamhet med inriktning mot seniorer som har större fysiska funktionsnedsättningar, social inriktning. Under året har antalet beviljade beslut avseende dagverksamhet ökat, efterfrågan för dagverksamhet är nu större än antalet tillgängliga platser.

	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
◆	Andel kunder som uppger att de bor på det särskilda boende som de valt	91 %	89 %	92 %	93 %
◆	Andel kunder i särskilt boende som uppger att de är nöjda med de sociala aktiviteter som erbjuds.	64 %	71 %	71 %	77 %
●	(N) Andel utförare som erbjuder möjlighet till digitala och resefria möten		92 %	79,4 %	70 %
—	Antal verkställda beslut i dagverksamhet			115	115
—	Antal besök i träffpunkter och mötesplats			13 621	

Antal besök i träffpunkter och mötesplats: Utfallet avser enbart Lusthuset, då den öppna mötesplatsen inte har öppnat under 2019.

3.3 Stark och balanserad tillväxt

Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.

—

Kommentar

Tillgången till platser på särskilt boende är god

Under september öppnade SilverLife särskilt boende på Graninge stiftsgård med 54 platser, varav 45 med inriktning demens.

Under tertial 2 ökade antalet kunder som bor på särskilt boende, detta till följd av att boendetiden i snitt ökat. Tillfällig brist av demensplatser har gjort att tre personer har fått vänta på plats. En person i 97 dagar och två personer i 91 dagar innan beslutet kunde verkställas. Den tillfälliga bristen på platser med demensinriktning är nu löst genom öppnandet av ett nytt boende med många demensplatser och omställning till demensplatser hos befintliga anordnare. Totalt blev utfallet för att erbjudas plats inom 90 dagar 99,6 procent. Snitttiden mellan beslut om särskilt boende och erbjudande om plats är 10,22 dagar och 62,5 % fick sitt förstahandsval (ickeval-21%).

Under året har rutinerna för checknivåer för särskilt boende setts över. De nya rutinerna ger tillit till att anordnaren anmäler om ett ökat eller minskat behov föreligger för en förändrad checkersättning. Förändringen har bidragit till en effektivare och enklare process både för anordnare och myndighet.

Anordnarmöten med hemtjänst och särskilt boende har genomförts under året i syfte att driva kvalitén framåt. För hemtjänsten har även utvecklingsråd ägt rum, fokus har varit kontinuitet i hemtjänsten samt kompetensförsörjning.

Från den 1:a januari 2019 krävs tillstånd för att bedriva enskild verksamhet i form av hemtjänst enligt 7kap. 1 § första stycket socialtjänstlagen 2001:453 (SoL). Under året har 11 anordnare fått besked från Inspektionen för vård- och omsorg, IVO. 10 har blivit godkända och en har inte blivit godkänd att få bedriva hemtjänst. Övriga hemtjänstanordnare har ännu inte fått besked. Samtliga anordnare av hemtjänst verksamma i Nacka har ansökt om tillstånd.

Indikatorn andel kunder i hemtjänsten som har valt utförare ligger stabilt.

	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
	Andel personer som beviljats särskilt boende och får plats inom 90 dagar		100 %	100 %	100 %
	Andel kunder i hemtjänst som har valt utförare	87 %	86 %	86 %	85 %

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

Äldreomsorgen utvecklas utifrån nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.

—

Kommentar

Mobila trygghetslarm ger trygghet och självständighet

Nacka kommun och Tieto har tillsammans fattat ett beslut att avsluta det pågående avtalet om välfärdsteknik. Projektet avslutades på grund av leveransförseningar samt att avtalet skulle upphöra, juni 2020. Avtalet omfattade mobila trygghetslarm, digital tillsyn och digital påminnelse för äldre som bor hemma. Avtal har ingåtts med en ny leverantör, Doro, om mobila trygghetslarm och digital tillsyn. De nya mobila trygghetslarmen installerades under september och digital tillsyn införs 2020. Antalet som använder de mobila trygghetslarmen har ökat till följd av en bred marknadsföring och stort intresse. De mobila trygghetslarmen syfte är att bibehålla eller öka individens självständighet, aktivitet och trygghet.

Nackas äldreomsorg förbättras i rankingen om effektivitet och kvalitet

Nacka kommun förbättrar sig efter fjolårets dipp till rank 60 och ökar med 22 platser till rank 38. Förbättringar syns på både upplevd effektivitet som baserar sig på brukarbedömning och objektiv effektivitet som baserar sig på fallskador, läkemedelsanvändning samt psykofarmaka bland äldre. Även nettokostnadsavvikelsen som visar på skillnaden på nettokostnad och referenskostnad, hur väl kommunen kostnader presterar utifrån sina förutsättningar, förbättras från -6,3 procent till -8,9 procent och bidrar till den förbättrade rankingplatsen. Indikatorn går med ett års eftersläpning och avser statistik från 2018.

Processgenomlysningar

Tillsammans med digitaliseringsenheten har en metod etablerats för att genomlysna processer med syfte att undersöka vilka processer som kan effektiviseras, samtidigt som vi ökar servicen till medborgarna. Processen för bostadsanpassningsbidrag och avgiftshantering har genomlysts. Vi har identifierat flera förbättringsområden och några ändringar är genomförda som gör processerna mer effektiva.

Stimulansmedel för förstärkning av äldreomsorgen

Nacka kommun tilldelades 3 796 204 kronor i stimulansmedel för förstärkning av äldreomsorgen. Medlen har fördelats utifrån nämndens beslutade fokusområden och indikatorer. 3 296 204 kronor fördelas till anordnare inom kundvalet särskilt boende för äldre och inom kundvalet hemtjänst, ledsagning och avlösning. Resterande 500 000 kronor avsattes till äldreheten för utvecklingsprojekt som förstärker äldreomsorgen. Stimulansmedlen har använts till aktiviteter som förbättrar personalkontinuiteten och ökar kunders delaktighet i hur beviljad insats utförs av hemtjänsten. De har även använts till sociala aktiviteter på särskilda boenden med syfte att förebygga psykisk ohälsa och bryta isolering samt utveckling av vården och omsorgen för personer i

livets slutskede på särskilt boende. Fallförebyggande åtgärder har även varit i fokus där anordnarna har fått utbildningar.

Ytterligare har Nacka kommun tilldelats 885 390 kronor i stimulansmedel för att skapa goda förutsättningar för vårdens medarbetare inom den kommunala hälso- och sjukvården. Medlen har fördelats procentuellt till anordnare inom äldrenämndens och socialnämndens ansvar som utför kommunal hälso- och sjukvård. Medlen har använts till att stärka redan pågående satsningar eller bibehålla effekter av redan gjorda satsningar inom den kommunala hälso- och sjukvården.

	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
	Antal kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten	0	10	50	80
	Nackas äldreomsorg är bland de 10 % bästa kommunerna i landet avseende kvalitet och effektivitet	Rank 25 av 235	Rank 60 av 235	Rank 38 av 235	Rank 23 av 235
	(N) Andel kunder där en riskbedömning för undernäring och fall genomförts		100 %	92 %	90 %

4 Redovisning av särskilda uppdrag

Kommunfullmäktige gav äldrenämnden följande särskilda uppdrag under 2019:

Ge den enskilde ökat inflytande över när och hur de beviljade insatserna inom hemtjänsten ska utföras.

I den nationella brukarundersökningen ställs en fråga till kunder inom hemtjänsten som stämmer överens med uppdraget: "*Brukar personalen ta hänsyn till dina åsikter och önskemål om hur hjälpen skall utföras?*"

Resultatet 2019 är 88 vilket innebär att det har minskat 2 procentenheter från tidigare års 90. Dock har Nacka ett högre resultat än riket; 86 och Stockholms län; 84. 88 räknas alltså som ett högt svar i förhållande till övriga riket och länet men är inte bland de 25 bästa kommunerna i riket.

Under året har äldreheten arbetat med frågan tillsammans med hemtjänstanordnarna. Detta genom utvecklingsråd där anordnarna genom dialog delat med sig hur man kan arbeta med frågan. Ytterligare har fokus varit på kontinuitet, då det finns ett samband mellan god kontinuitet och möjlighet att ta hänsyn till åsikter och önskemål. Kontinuiteten har under året förbättrats.

5 Ekonomiskt resultat

Sammanfattning

Äldrenämnden har ett underskott om 12 miljoner kronor för 2019 som beror på volymökningar inom särskilt boende och hemtjänst. Äldrenämnden har ett utfall om 808,5 miljoner kronor fördelat på 76 miljoner kronor intäkter och 884,5 miljoner kronor kostnader varav 5,1 miljoner kronor är intäkter och kostnader för statsbidrag utanför budget. Flera stora statsbidrag har avslutats inför 2019.

Särskilt boende driver utfallet med ett underskott om 11 miljoner kronor som beror på en kraftig volymökning för perioden mars-oktober. Försämringen beror främst på en längre boendetid i snitt per kund. Ökningen har gått från i genomsnitt 2,4 år per kund för året 2015 till 2,8 år per kund i augusti 2019.

Hemtjänst bidrar med ett underskott om 9,4 miljoner kronor som drivs av ökat antal utförda timmar per dag per kund från september 2018. Ökningen förklaras med införandet av ersättning för omställningstid, genomförandeplan och samordnad individuell planering om 3,1 miljoner kronor, ett halverat antal korttidsplatser samt snabbare utskrivningsprocess från slutenvården med fokus på trygg hemgång.

Kommunfullmäktiges återtag av medel från Äldrenämnden efter 2018 års överskott om 41 miljoner kronor ger den lägsta budgetavvikelsen perioden 2017 till 2019.

	2017	2018	2019
Utfall/prognos mnkr	25	41	-12,0
Budgetavvikelse	3,2%	5,0%	-1,5%

Särskilt boende - check

Särskilt boende har ett underskott om 11,1 miljoner kronor jämfört med fjolårets överskott om 18,8 miljoner kronor. Under perioden minskades budget med 6,4 miljoner kronor från 435,1 miljoner kronor 2018 till 428,7 miljoner kronor 2019. Under året har volymen ökat mellan mars till oktober och bryter med tidigare års trend. Volymökningen beror främst på en längre boendetid i snitt per kund. Ökningen har gått från i genomsnitt 2,4 år per kund året 2015 till 2,8 år per augusti 2019. De senaste 18 månaderna fram till oktober har det skett ett konstant inflöde om 22 platser per månad och ett mindre utflöde, vilket leder till volymökningen. Under årets två sista månader har volymen minskat från 684 till 662 till följd av minskat inflöde och ökat utflöde.

Under året kan vi se en marginell ökning av andelen kunder i nivå 5 vilket driver kostnaden. Det har skett en ökning av andelen demenskunder under året från en fördelning av 53 procent somatik och 47 procent demens i februari till en jämn 50/50-fördelning i december som bidrar till kostnadsökningen.

Silver Life öppnade ett nytt särskilt boende för äldre på Graninge stiftsgård i augusti. Boendet har 54 platser fördelat på 9 somatik och 45 demens varav Nacka kommun köper 7 platser per december månad.

Särskilt boende har ett enskilt ärende med högre dygnskostnad på grund av särskilda behov som medför kostnader om 2,6 miljoner kronor under året.

Verksamhet	bud 19	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Särskilt boende kundval	663	656	659	672	673	673	681	683	684	686	684	667	662
Särskilt boende/HvB avtal	49	46	46	47	46	47	47	47	49	48	47	48	46
Summa boende i särskilt boende/HVB	712	702	705	719	719	720	728	730	733	734	731	715	708

Verksamhet	Medeltal	Medeltal	Medeltal	Medeltal	Förändring %
	År 2019	År 2018	År 2017	År 2016	2018 och 2019
Särskilt boende kundval	673,3	650,5	640,6	624,3	3,5%
Särskilt boende/HvB avtal	47,0	48,3	53,2	50,6	-2,7%
Summa boende i särskilt boende/HVB	720,3	698,8	693,8	674,8	3,1%

Särskilt boende avtal

Särskilt boende avtal med kunder inom profil och HVB har ett överskott om 2,6 miljoner kronor jämfört med fjolårets överskott om 3,7 miljoner kronor. Budgeten minskades med 0,3 miljoner kronor 2019 och verksamheten har svagt minskande volymer sedan 2017. Under året har en översyn över HVB-hemspliceringar gjorts och ett antal korrigeringar skett där kunder flyttats från HVB till profilplatser utifrån att de har ett långvarigt behov. Detta har bidragit till minskade kostnader.

Hemtjänst, ledsagning, avlösning

Hemtjänst, ledsagning, avlösning har ett underskott om 9,4 miljoner kronor jämfört med fjolårets överskott om 13,5 miljoner kronor. Mellan 2018 och 2019 minskades budgeten med 5,4 miljoner kronor, från 190,5 miljoner kronor 2018 till 185,1 miljoner kronor 2019. Samtidigt ökade ersättningen för hemtjänst med 3,1 procent och ledsagning avlösning lyftes till samma nivå som hemtjänst med 25,5 respektive 30 procent. Under sommaren 2018 infördes nya ersättningar för omställningstid, genomförandesamtal och SIP-samtal till en kostnad om 3,1 miljoner kronor per år. Samtidigt halverades antal korttidsplatser och det blev en snabbare utskrivningsprocess från slutenvården med fokus på trygg hemgång. Utfallet ökade med 18,5 miljoner kronor från 177 miljoner kronor 2018 till 195,5 miljoner kronor 2019. Omställningen resulterar i en kostnadsökning som drivs av ökat antal timmar per kund samtidigt som antalet kunder inte ökar i samma omfattning.

Hemtjänst inkl. ledsagning och avlösning	Utfall 2019	T1	T2	T3	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Antal kunder med utförd tid, genomsnitt per period	1 304	1 313	1 293	1 306	1 285	1 318	1 402
Antal utförda timmar totalt, genomsnitt per månad per period	44 223	43 777	44 156	44 736	41 386	40 296	43 239
Antal tim/kund, genomsnitt per månad per period	33,5	33,3	33,3	33,7	32,2	30,6	30,8

Dagverksamhet

Dagverksamhet visar ett underskott om 0,9 miljoner kronor jämfört med fjolårets överskott om 2 miljoner kronor. Underskottet kommer av fjolårets omstrukturering av dagverksamheten med en uppdelning av inriktning till demens och social i syfte att öka kvalitén. Under året har volymerna ökat som väntat och det är nu brist på platser i dagverksamhet. Under 2020 kommer ytterligare platser att öppna. Budgeten sänktes däremot mellan 2018 och 2019 och ligger inte i linje med omstruktureringen.

Korttidsvård

Korttidsvård har ett överskott om 2,6 miljoner kronor jämfört med fjolårets underskott om 6,1 miljoner kronor. Korttidsvård genomgick 2018 en neddragning av antalet platser från 40 till 22. Det minskade antalet korttidsplatser innebär att kundens behov tillgodoses genom andra insatser som är bättre anpassade och ökar kvalitén för kunden. Under hösten har dock antalet direktupphandlade platser ökat. Hittills bedöms kostnadsminskningen för neddragningen av antalet platser på korttidsvård varit större än ökningen av kostnaden i hemtjänst och särskilt boende.

Trygghetslarm

Trygghetslarm har ett överskott om 0,7 miljoner kronor jämfört med fjolårets överskott om 0,3 miljoner kronor som beror på leverantörsförseningar och byte av leverantör för trygghetslarm och välfärdsteknik.

Verksamhet med beslut enligt LSS

Verksamhet med beslut enligt LSS har ett överskott 0,4 miljoner kronor jämfört med fjolårets överskott om 4,1 miljoner kronor. För 2018 beror överskottet på en halvårseffekt av tillkommande volymer som för 2019 givit helårseffekt och matchar budget.

Övrig verksamhet

Övrig verksamhet har ett överskott om 0,9 miljoner kronor jämfört med fjolårets överskott om 4 miljoner kronor. Posten övriga verksamhet har ett antal verksamheter som dras med överskott och underskott. De största avvikelserna följer nedan.

I övrig verksamhet ingår hemtjänst natt som fortsätter förra årets trend med ett underskott om 1,8 miljoner kronor. Behovet har ökat på samma sätt som för hemtjänsten. Larmpatrullen har en ökad omsättning av installation och borttagning av larm.

Turbundna resor har ett underskott om 1,6 miljoner kronor på grund av ett gammalt fastprisavtal. Ett nytt avtal har trätt i kraft under hösten som bidrar till att minska kostnaderna. Inför 2020 förväntas budget vara i balans.

Öppen mötesplats har upphandlats och Blomsterfonden kommer starta verksamhet första kvartalet 2020. På grund av problem med att hitta lämplig lokal försenas öppnandet och därmed lämnar öppen mötesplats ett överskott om 1,4 miljoner kronor.

Bostadsanpassningsbidraget har ett underskott om 0,6 miljoner kronor efter ökad volym som beror på förändringar i lagen som reglerar tilldelning.

Under övrig verksamhet ingår medicinskt färdigbehandlade. Verksamheten byter namn till kostnad utskrivningsklara och står för en betydande risk i och med den nya lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård. Kostnadsansvaret för kommunen ökar dels genom ett ökat ersättningsbelopp men också att antalet dagar innan kommunens kostnadsansvar träder in går från fem till två dagar. Ersättningsbeloppet för överskjutande dagar på sjukhus är fastställt till 7 800 kronor. Trots förändrat arbets sätt och organisering av biståndshandläggare för att möta en snabb utskrivning beräknas ändå kostnader uppstå för utskrivningsklara dagar. Kostnad utskrivningsklara har ett överskott om 0,3 miljoner kronor för medicinskt färdigbehandlade då Äldreenheten bedömer att övergångsperioden kommer efterskänkas.

Myndighet och huvudmannaskap

Myndighet och huvudmannaskap har ett överskott om 1,7 miljoner kronor jämfört med fjolårets överskott om 0,2 miljoner kronor. Överskottet beror på ett antal tillfälliga effekter. Äldrenämnden har fått lägre fördelade kostnader om 1 miljoner kronor från det gemensamma ansvaret med socialnämnden på grund av att bland annat biträdande direktör och utvecklingschef inte tillsatts. Äldreenheten har ett överskott på personalkostnaderna om 0,8 miljoner kronor som beror på att enheten var utan gruppchef för KOS-gruppen under två månader samt att nyanställningar har gjorts på lägre lönenivåer som bidragit att hålla nere kostnaderna. Dessutom har projektledare för förändrat arbetsätt och öppen mötesplats delvis statsbidragsfinansierats under året.

Nämnd och nämndstöd

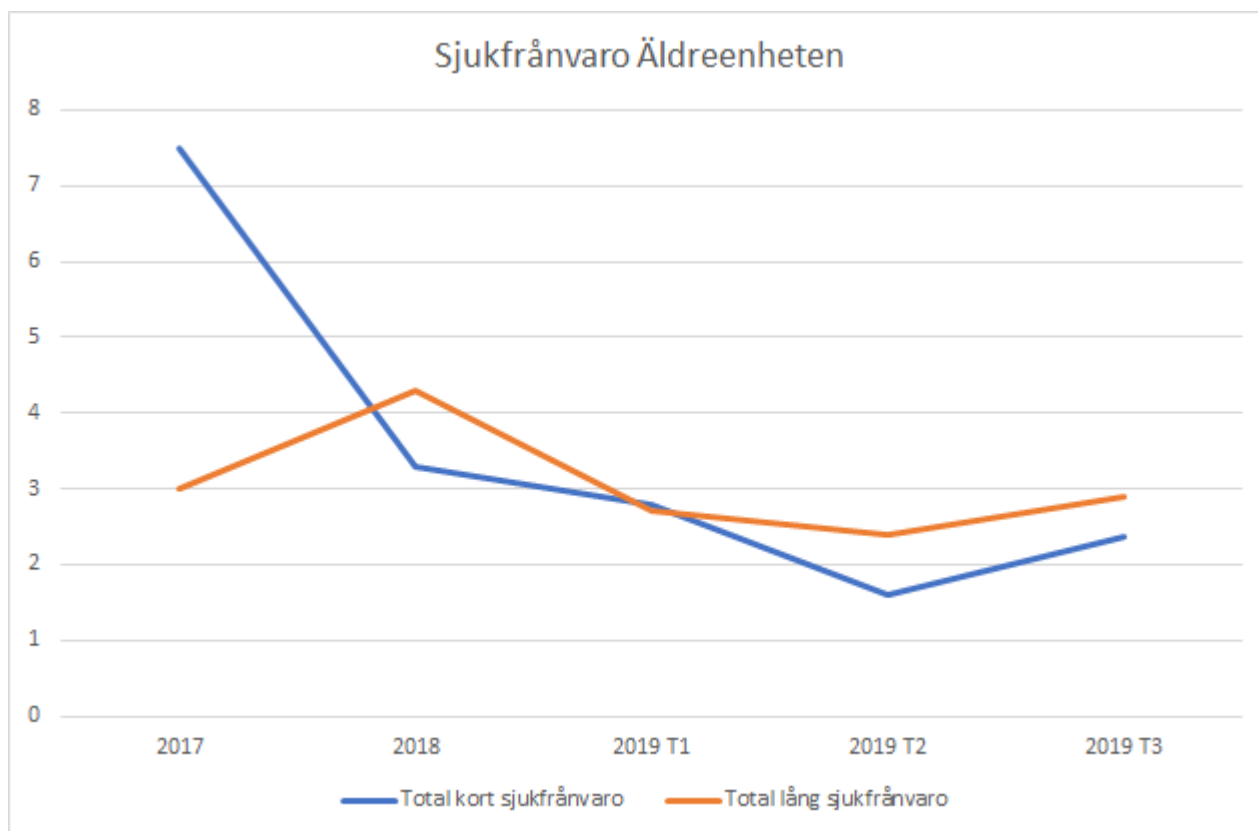
Nämnd och nämndstöd har ett överskott om 0,3 miljoner kronor vilket ligger i linje med fjolårets överskott om 0,4 miljoner kronor.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2019			Ack budget 2019		Utfall 2018		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Hemtjänst - check	30 692	-220 921	-190 229	-182 635	-7 594	31 100	-205 521	-174 420
Trygghetslarm - ej check	2 897	-11 498	-8 601	-9 282	681	2 847	-11 279	-8 431
Dagverksamhet äldre - check	694	-7 872	-7 178	-6 280	-898	488	-5 342	-4 855
Ledsagning - check	158	-2 540	-2 382	-1 205	-1 177	70	-1 218	-1 148
Avlösning - check	125	-2 049	-1 924	-1 322	-602	84	-1 467	-1 383
Korttidsvård - ej check	2 374	-19 145	-16 771	-19 410	2 639	3 271	-28 865	-25 594
Verksamhet med beslut enl LSS	3	-15 201	-15 198	-15 607	409	0	-11 474	-11 474
Särskilt boende - check	32 682	-472 449	-439 767	-428 708	-11 059	39 632	-455 997	-416 366
Särskilt boende - avtal	2 687	-44 101	-41 414	-44 068	2 654	2 638	-43 277	-40 639
Övrig verksamhet	3 318	-42 649	-39 331	-40 268	937	5 750	-41 826	-36 076
Myndighet & Huvudmannaskap	347	-44 780	-44 433	-46 095	1 662	0	-44 709	-44 709
Nämnd och nämndstöd	0	-1 300	-1 300	-1 605	305	0	-1 174	-1 174
Summa	75 977	-884 505	-808 528	-796 485	-12 043	85 879	-852 148	-766 269

6 Investeringar

Äldrenämnden har inga pågående investeringar

7 Sjukfrånvaro

Både den långa och den korta sjukfrånvaron bryter den nedåtgående trenden och ökar. Den totala sjukfrånvaron är dock lägre 2019 än både 2017 och 2018. Den korta sjukfrånvaron sjunker med 0,75 procent jämfört med tertial 2 men är fortfarande 0,44 procent bättre än tertial 1. Den långa sjukfrånvaron minskar 0,5 procent jämfört med tertial 2 och 0,19 procent jämfört med tertial 1.

Inom äldreenheten domineras sjukfrånvaron av biståndshandläggare. Äldreenheten arbetar aktivt med hälsoarbete för att öka frisknärvaron. Enheten har två hälsoombud som arrangerar hälsofrämjande aktiviteter utifrån önskemål och resultat i medarbetarenkät. Ytterligare är gruppcheferna aktiva i arbetet med hälsosamtal och rehabiliteringssamtal.

Under 2019 har en medarbetare återkommit efter flera års sjukskrivning. Ytterligare fyra medarbetare har varit sjukskrivna längre period men återgått i arbete under året.